

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
 Negyed évre . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 ——— Egyes szám ára 12 fillér. ———

HIRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 30 fillér. —
 Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyilttéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
Pandato-utca 680.

Kiadóhivatal:
"Pannonia" könyvkereskedés
 Baross-utca 74. szám.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

II. évfolyam

1905. Február hó 12.

7-ik szám.

Szász József

Komárom sz. kir. város függetlenségi és 48-as országgyűlési képviselője.

Győztes hadvezérek sem arathattak nagyobb dicsőséget, nem lehetett fenségesebb az ő diadaluk, a melyért az Olympuson babérkoszorúkkal halmozták el, mint a milyen Szász József, városunk országgyűlési képviselője.

Nem csak a haza szeretetnek lángoló szövéténekével jött hozzánk, hogy a lelkesedés tüzeit felgyujtsa s a nagy nemzeti ideálok templomát megnyissa előttünk, hanem magyaros szívet, igaz barátsággal, hazafias lélekkel, testvéri szeretettel, hogy a testvéri szeretetben egyesüljünk s egyetértéssel munkálkodjunk a haza, a nemzet boldogulásán, a nép jólétén.

Megnyerte a szíveket az első pillanatban a nélkül, hogy ezt tudta volna; megnyerte barátságos, lebilincselő modorával, nyílt tekintetével. Mint a munka embere, a nemzet egyszerű fia hódította meg a szíveket, a kinek a toll volt eddig hatalmas fegyvere. Hazafisága, a függetlenségi elvekhez való ragaszkodása Glóriával övezi nyílt homlokát, s szemeiben a lelkesedés soha ki nem alvó tüze lobog.

A mikor arczképét olvasóinknak itt bemutatjuk, szükségtelennek tartjuk a további bemutatást, hisz csaknem mindnyájan ismerjük szívét, lelkét egész egyéniségét. És ő bőven fog alkalmat is nyújtani, hogy minél közelebbről megismerjük.

Legyen Ő a mi büszkeségünk!!..

Az őrjöngők.

Rettenetes sors vár az örvendőkre, az öntudatra ébredő ember el fog pusztulni a föld színéről, számára elérkezett a végítélet napja, a miért lelkesedni tud azokért az eszmékért, a melyek a magyar nemzet lelkét ezer év óta betöltik.

Mint az elkárhozottak rémes halálordítása, mint az örültek borzalmas kiáltása, vagy a szétriasztott sakálok üvöltése a pirkadó hajnal csendjét a hogyan felveri, ép úgy háborgatja az önérdkek támogatására berendezkedtek csapata a testvéri szeretettel munkálkodó tisztos polgárok nyugalmat és békéjét.

Irtózatossal dühvel, gögös pöffeszkedéssel, fülsiketítő rikácsolással és fékevesztett szenvedélyvel török magukat a régi rendszer fenntartásáért, a melytől minden komolyan gondolkozó ember megundorodott s a mely városunk polgárságát hazug ígéretekkel, a hatalmi eszközök minden nemével a legnagyobb mértékű viszonyok közé sodorta. A kétségbeesés örületével fenyegetőznek, mert azok az „oszlopok“, a melyek körül olyan soká és olyan nagy dáridóval folyt a dervis táncz, kidültek. A nemzeti ébredés fuvallata az összeroskadt épület nyomán támadt porfelhőt is elsöpörte, a romok alatt azonban tehetetlenül átkozódnak még mindég a letűnt nagyságok.

A kik a szabadelvűség czégére alatt árulták ócska portékájukat s orgiát ültek a közéleti erkölcsök felett, még folyton nyugtalanok, még mindég azt hiszik, hogy csak nekik van kizárólagos szabadalmuk arra, hogy a polgárság elvi meggyőződését, lelkének vágyódását a maguk czéljaira használhatják; még abban a naiv hitben vannak, hogy a polgárságot testtől lelkéstől örök időkre kibérelték s az nem való másra, minthogy véres verejtékével azokat a mezőket öntözze, a melynek virágait letaposták és az ő dicséretüket zengje; még szüntelenül szórják a leggyalázatosabb rágalmat, szitják a gyűlölség tüzcsováját, hogy lángba borítsák a társadalom békéjét, mert a polgárság öntudatra ébredt s az emberek lelkük tiszta meggyőződését követni merészelték és volt bátorságuk arra, hogy elveiket diadalra juttassák.

Hogy is feledkezhetek meg magukról ennyire az emberek, hogy merték a saját akaratukat követni, hogy merték az ellentáborral szembeszállni, a mikor az kizárólagos jogot formált arra, hogy egyedül őt tekintse bálványának minden halandó? Mily rettenetes bünt is követtek el, s mily megbocsáthatatlan vétek terhe nyomja az ellenzéki emberek lelkét, a kik a nemzeti szabadság, az ország boldogulásának és a nép jólétének kivivásáért küzdöttek?!

Mi is történik hát velünk? Milyen isszonyatos büntetés vár az emberekre, mert megfeledkeztek arról, hogy minden 5 esztendőben csak egy nap van olyan, a mikor legdrágább kincsüket áldozhatják fel a bálványnak. Ez megbocsáthatatlan büne az ellenzéknek. Reszkessen hát a „csócselék had“ mert a „forumról“ a harag rettenetes villámcsapásával sujtanak le azok, a kik, mint a kullancs kapaszkodnak bele a megfogyatkozott nyáj bundájába.

Igazán csak az örület kitörése lehet az a hang, a melylyel a klikk kitarított szócsövén át a független polgárságot megfenyegeti és leocsárolja. Inkább szánakozunk rajta, minthogy komolyságot tulajdonítsunk neki. A polgárság lelkesedése sokkal bensőbb, sokkal tisztább, minthogy a reá szórt rágalmak és üres vádak érinthetnek. A győzelem „mámorától“ nem szédült meg, mint a hogy a bukás némelyek agyát megzavarta.

De nem is beszélünk a dologról, ha az elbizakodott hang és hanyaveti modor mögött ott nem lappangana a szenvedélyes gyűlölet mérgező fulánkja: a polgárság békéjének megbontása és az egyetértésnek megingatási szándéka, mert hiszen nem egyéb ez, mint a kukaczkok ficzánkolása, a mikor az utban szétapossák, így azonban kénytelenek vagyunk övni polgárságunkat a szenvedélyek kitörésétől, a melyet mindenáron szeretnénk előidézni, a kik a zavarosban szoktak halászni.

Megszoktuk már azt az elbizakodottságot, azt a fenhéjazást, gögöt, önzést, dicsekvést és nagyzást a melyet a függetlenségi polgárokkal szemben használnak az öncsinálta nagyságok; szerénységet nem is várunk tőlük, de az már a legmerészebb fantáziát is túl haladja, hogy a „legyőzöttek“ a „méltóságos római polgár“-

hoz hasonlítják magukat. Cézár sem lehet büszkébb. De a római polgár sirjában is megfordulna, ha hozzájuk hasonlónak kellene lennie. Am akaratlanul is a történelem lapjain akad meg tekintetünk s annélkül, hogy mi is hasonlatot akarnánk keresni, azt látjuk, hogy Rómát is a romlott erkölcsök döntötték porba. A kutató emberi elme tehát csakhamar a vizsgálódás terére léphet, hogy azután kutatásának eredménye kedvező lesz-e a kérkedőkre, azt nem akarjuk eldönteni.

Ugyan mivel szolgáltak rá a város független gondolkozású polgárai, hogy az „Óskori“ civilizálatlan emberek közé sorozzák, hogy vadaknak tekintsék, a kiknél még „Mandzsuriában“ is különbek a győzők és legyőzöttek, mert kezet nyujtanak egymásnak. Hát az igaz, hogy a legyőzöttekben ott több higgadtság van s a győző iránt nagyobb tisztelettel viseltetnek, mint itt, a hol kihívó szemérmelenséggel, vérig sértő valótlanosságokat fognak rá az egész ellenzékre és a legjámorabb ember türelmét is próbára teszik. A mikor az egész város polgárságát őszinte öröm hatja át, akkor elvakult szenvedéllyel ingerlik a békés polgárságot. Hát illik ez?

Nem-e legnagyobb vakmerőség kell ahhoz, hogy az egész ellenzék azzal valódják meg, hogy a bosszu művét óhajítja meghonosítani a társadalomban? Esze ágában sem volt senkinek, hogy oly eszközökkel éljen, a melyekkel ép a bukott rendszer vezérei állandóan félelemben tartották az iparosokat és kereskedőket. Azoknak a derék uraknak régtől fogva az volt a fegyverük, hogy az iparost és kereskedőt megfenyegették, hogy nem adnak neki munkát és nem vásárolnak tőle. Akkor pedig éhen halhat. A saját raktárukból szedték elő most ezeket az elrozsdásodott fegyvereket, hogy az ellenzék nyakába akasszák.

A bojkott alaptalan vádjával szemben pedig ellenzéknek nincs is szüksége semmiféle védelemre, de még akkor sem volna szüksége erre, ha elfordultak volna a független polgárok azoktól, a kik az elvekkkel igen csuf játékot űztek, a kik meggyőződésüket piacra vetették. Ezekről azonban ne is beszéljünk, mi nem akarjuk háborgatni azt a fenséges nyugalmat, a mely társadalmunkban uralkodik.

De nem zárkozhatunk el attól, hogy rá ne matassunk arra, milyen utszéli modorban vetik oda a közönség közé: „Jó lesz tehát idejekorán észretérni és alaposan kijózanodni.“ Micsoda hang ez? Micsoda arrogancia? Hát vannak az ellenzéknek olyan tagjai a kiknek észre kell térniök és ki kell józanodniök? Itélje meg a közönség, nem vall-e ez a legnagyobb elbizakodottságra?!

Csak hogy azok a derék urak is úgy tesznek, mint a tolvaj a kit üldöznek, tolvajt kiabál, hogy elsuran-hasson, ők is elnyomásról, bojkottról, terrorizmusról panaszkodnak és nagy felhevülésükben kisül a turpiságuk, hogy ők még mindig elfoglalva tartják a „fórumot“, keményen ki is jelenti a sajtójuk, hogy az ellenzék meggyőződésével ellenkező meggyőződésük egyáltalán nem szándékoznak a tisztelt ellenfél kedvéért egyszerűen elpárologni a fórumról. Hát még ott vannak?! Mit keresnek ott? Tessék leszállni onnan!! Semmi keresetük ott tovább és huzcolkodjanak. Vigyék magukkal a szerveztelenség tapasztalatait, a mivel most mosakodnak hiveik előtt. A választások előtt persze azzal kérkedtek, hogy bár az ellenzéknek nincs is jelöltje, ők teljesen szervezve vannak. Ezt különben csak azért említjük fel, hogy rá mutassunk, mi mindent össze vissza nem beszélnek.

Most a maguk valóságában bemutatkoztak, ismerheti hát mindenki.

A fenyegetésekkel, az egyenetlenség szításával, vádakkal, ocsárlással és rágalomokkal hagyjanak fel; a békés munkálkodást ne zavarják.

Hadüzenetüktől senki meg nem ijed, azt a törekvést pedig a mely a békés egyetértés megbontására irányul, minden józan polgára-e városnak vissza utasítja.

Annak a törekvésnek támogatása megszűnt, a mely az egyéni és személyi érdekeket tartotta mindenekfelett valósnak. A polgárság lelkét a hazaszeretet lelkesedése tölti be s az ország boldogulásán és a nép jólétének megteremtésén fáradozik.

Ettől eltéríteni nem fogja semmiféle ármány, semmiféle hatalom.

— y.

Farsang.

iparos ifjuság önképző Egyesület táncestélye.

Komárom, 1905. febr. 4.

Megszoktuk már, hogy a Komáromi iparos ifjuság önképző egyesülete nemcsak a társas élet élénkítésében, hanem a vidám farsangi életben is úde frissességet teremt, élénk mozgalmat idéz elő, Mulatságain báj vonul végig, mintha csak a nyiló tavaszt varázsolná elő nyiló virágaival, illatos ibolyáival, derült napfényes melegével, a melyben mindenkit az a kedves hangulat tölt el, a melynek emlékei soká élnek a szívben. A táncestélyek új és új világot tárnak fel, mindég szebbek, érdekesebbek, a mi a rendezők leleményességét és kiváló gondosságát dicséri.

Az ifjuság a mult szombaton megtartott táncestélye azonban messze túl haladta az eddigieket. A bálí tudósítók jelzője: a „fényes siker“ is elkoptatott frázisnak bizonyul ez alkalommal s gyenge szó volna. Látogatottság tekintetében ugyan szűkebb körű volt, a mit a roppant kellemetlen luc-

KOMÁROM ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

VESZEDELEM.

Irtá: Erdős Renée.

Jött, jött a veszedelem, amire vártak, amit kívántak, ami elé néztek, vágytól csillogó szemekkel, mégis titkon, hogy más meg ne sejtse.

Kora reggel a bevetődő napsugarakkal beszállingóztak első hradói; tán azon a szivárványos uton jöttek, mely a millió atomból verődött össze, amik, mint a porszem csillogtak a levegőben.

A szivárványhid a csukott ablaktábla egy részétől kezdődött és végződött a falnál, ahol az ágy állt, a fehér nyugalmas, redőtlen gondos kis alkotmány.

— Asszonykám, suttogott az öreg nő és ráncos kezével óvatosan huzta szét a függőnyt, — fölkelni volna jó! Késő az idő.

Az ember is bejött, immár utra készen: hogy elbucsuzzék, az ágy fölé hajolt.

— Feleség — mondta — kis feleség, egy csókot ide, aztán hamar a kocsit. Elszalad ám a vonat.

— Hozzon nekem empire pongyolát, selyemből, igen? Az ujjá csipkéből, a vállá

csipkéből. Szallag, rózsaszín, atlasz az óv, hogy leérjen, le egész a földig.

— Hát jó, mondta az ember s hogy a bajuszán érzett egy kis forró lehelletet, már indult is.

— Még kimenőre egy pár gombos cipőt is — kiabálta utána az asszony — a szára jó hosszú, a sarka jó magas.

— Az is lesz, ejnye!

Már sietett, mert félt a további rendelesektől.

Ám a kis nő az ablakhoz szaladt, onnan szólt kifelé:

— Aztán mikor is jön? Ma estére még?

— Talán holnap se. Majd küldök sürgőnyt.

— Jó, jó.

... És jött a veszedelem, jött egyre közelebb. Belebujt a kedves fehér falusi otthonka ráncába, onnan zizegte kifelé az asszony fülébe:

— Beh szép is vagy! Rózsás, sugaras.

Akár a nyári nap, olyan forró, fiatal. — A hajába egy kerti virágot tűzött. Az meg éppen rossz volt.

Szólongatta, készítette, maga sem tudta mire. Csak gondolt egyet. Aztán belepirult.

Aztán haragudott és kérdezte az öregasszonyt:

— Eljön-e ma?

— El az. Csak hogy nem jó lesz. Rossz álmódásom volt az éjjel. Vörös felhőket láttam. Amint szálltak, libegtek, jöttek lefelé a földre. Ideértek, tűz fakadt belőlük, szaladtam...

— Te boszorka, — nevetett az asszony és kinézett az ablakon, a kerten keresztül, az országot felé...

Onnan jön, ha jön.

Aztán tett-vett valamit. A szekrényét rendezte. Megállt, gyönyörködött a finom himzett vásznak fehér tömegében. Egy percre az édes anyja jutott eszébe, ki mindezt gondal összeválogatta, meghimeztette; az esküvője előtt négy hónapig három varrónó a kis hátulsó szobában, mind azon munkált. Annak már négy éve. Mégis, hogy egy s más a kaczerább holmi közül, ami átlátszóbb, csipkésebb, használatlan maradt! Miért is történt? Isten tudja. Sajnálta talán? Feltette a falusi mosónéktól?

Egyszerre vágya támadt: beleöltözni a mellőzött kedves holmikba.

Elővette, simogatta, nézegette, lóbálta. Magára vette a tükör elé ment.

kos időnek kell tulajdonítanunk, azonban oly előkelő közönsége volt az estélynek, hogy semmi féle bál tul nem haladta.

Az estélynek kiváló értéket kölcsönzött művészi és tudományos jellege. A művészi színvonalra emelkedett zenei program mellett kiemelkedett Secmayer Vilibáld dr.-nak a Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi osztálya főnökének rendkívül becses, a diszes közönség figyelmét lekötve tartó előadása. A Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának gyűjteményeiből hozott tárgyakkal itt melyek jórészen Biró Lajos, világhírű hazánkfiának gyűjteményeiből valók, — igen szépen illusztrálva az ősember iparát, értelmi fejlődését, szokásait és életmódját ismertette. Előadását a legnagyobb érdeklődés kísérte s a közönség őszinte elismeréssel adózott a tudósnak.

Ez előadást ki kellett emelnünk a műsorból becsénél és értékénél fogva.

Városunk előkelő társadalmának tagjai közül ott láttuk Antal Gábor ev. ref. püspököt, Pulay Géza kuriai bírót, Szász József városunk orsz. képviselőjét, Peredi Géza dr. ügyvédet, Zsindely Ferencz törvényszéki bírót, Hevessy Bernát, Bausz Teodorik szent. Benedekrendi tanárokat, Major István árvászéki ülnököt stb.

A műsört a komáromi „uri banda“ Geöcze Tamás, Joó István, Kállay Endre, Pathó Flóris és Wittek Zoltán műkedvelők nyitották meg a Tavasz ébredése című gyönyörű románczczal. A vonos ötös játéka a műkedvelő színvonaláról magasan a művészet régióiba emelkedett. Szabatos, precíz előadása szép öszjátéka, finom zenei kidolgozása meglepően gyönyörű volt s valódi műélvezetet nyújtott. A művészi játék nagy tetszést aratott s a közönség tapsai jutalmazták. A megújuló tapsra az uri banda a Lengyel himnuszot játszotta el, s hurjain az a mély érzés rezdült meg, a melyet igazán csak a magyar lélek tud felfogni.

Ezután Hess József a Duna Gőzhajózási Társaság pénztárosa ült az olvasó asztalhoz s tartotta meg felolvasását, a melytől eleven egészséges humorral meg megkaczagtatta hallgatóit. A pénztárnok urban

az ifjusági egyesület igen jó felolvasót fedezett fel, a ki telve humoros ötletekkel teljesen meghódította a közönséget, a mely megéljenezte és jól megérdemelt tüntetésben részesítette.

Fülöp Zsigmond az egyesület agilis titkára és kedvelt író társunk szavalta el Endrődy Sándornak „Visszavárlak“ című remek szép költeményét. A jeles szavaló lelket öntött a költeménybe s minden szavából a mély érzés tünt elő. A művészi és bensőséggel teljes szavalás nagy hatást keltett s igen sokan gratulálták a szavalót, természetesen a tapsból is bőven kijutott a része.

A műsor utolsó pontját ismét az uribanda töltötte be. Noha a műsor eléggé hosszú ideig tartott, a közönség legnagyobb élvezettel hallgatta a művészi zenét. A vonos ötös „Elátkozom ezt a czudar“ . . . kezdetű népdal egyveleget valóban szép zenei tudással adta elő, majd közkívánatra Lavotta keringőjét játszotta el oly remekül, hogy e klasszikus műnek minden szépségét érvényre jutatta. A nyújtott gazdag élvezetért hálásan ünnepelte a közönség az előadókat.

Ebben a kedves és emelkedet hangulatban a hangversenyteremből pár pillanat alatt átalakult táncsterem vidám multság színterévé vált. Az ifjuság a szép lányok bűvös szemsugarainak ellentálatlan ragyogásától elbájolva tánczra perdült s folyt a táncz boldogan egészen reggelig. Az estély az egyesület farsangi életének történetében fényes betűkkel lesz beírva és méltán sajnálhatják mindazok a kik részt nem vettek benne.

Megjelent hölgyek:

Asszonyok: Boldoghy Gyuláné, Bedecs Mihályné, Czike Dénesné, Cseresnyés Lászlóné, Dosztál Józsefné, Fehér Jánosné, Geöcze Tamásné, Jaklini Vilmosné, Joó Istvánné, Lechner Józsefné, Mészáros Lajosné, Mészáros Jánosné, Polóni Lajosné, Prantner Lipótné, Stuchlik Mihályné, Szentimrey Lajosné, Tóth Sándorné, Zsindely Ferenczné stb.

Leányok: Bedecs Róza, Cseresnyés Juliska, Dosztál Erzsike és Margit, Fehér Erzszi, Füstér Margit (Székesfehérvár), Jaklini Teréz és Stefi, Lecher Annus, Liszák Erzszi, Mészáros Klára, Polóni Irén, Tóth nővérek stb.

— Jaj de gyönyörű szép! — gondolta. Kár elviselni — tette hozzá, de csak magán hagyta mégis.

Azontul aztán úgy érezte, hogy hozzásegődött valami új, valami különös. Kereste magán s nem találta. Próbálta elfelejteni és nem ment.

— Történt valami — gondola — csak tudnám, hogy mi.

Az öregasszony álma is ott koválygott körülötte.

— Felhők, piros felhők. Jönnek, szállnak, . . . Tüzet hoznak . . . Tüzet . . .

Most egyszerre nagy kívánsága kelt az ura után.

Szeretett volna megtapadni, fölkapaszkodni a nyakába, megtapadni gyáván, égő arcát elbujtatván annak erős mellén, hogy egy mást ne lásson.

— Viszi a vonat, viszi, — gondolta.

— Én meg itt vagyok. És nem jön haza ma. Talán holnap se.

Az öregasszony megint körülötteógott, mógott. Igazgatta, mint kis leány korában, mikor vizsgára készült, vagy áldozáshoz és tükrör előtt öltöztették, haját felfodorították, kezébe adtak bokrétát csupa fehér virágból.

És fehér volt a ruhája is, szallag is a hajában.

Megrettent hirtelen. A lábával topantott.

— Nem — mondta határozottan. Nem, nem akarom, Nem akarom!

Az öreg asszony rábámult.

— Nékem ide be ne erzd. Ha jön, hát az mondod: az ur nincs itthon. És ezzel vége. Örzse, édes öreg Örzsem!

A nyakába borult, simogatta a képét. Az némán türte.

— Mert végre is, mit gondolsz? Ugye-e ez a helyes? Az ember nem tudhat mindent előre. Az is, mit megy el örökké hazulról! A városba járkál! Kisasszonyok után! Ugye-e?

— Az meglehet, — mondta az öreg, de mind a ketten tudták, hogy ez hazugság.

És összebujtak, meg perlekedtek; egymást vizsgálták, meg elnéztek egymás gondolatai felett. És így lett dél.

Az ebédnél kevés bort, pirosat ivott az asszony. Attól elnehezedett a feje. Lefeküdt a pamlagra. Összegöngyölödve, mint egy fiú, úgy aludt. Az öreg nő lehuzta a czipőjét, vánkost dugott a feje alá és nézte.

— Az ur jó ember, furcsa meg öreges,

Kudarcz.

A mostanában sokat firtatott kérdésre vonatkozólag, a melylyel leginkább a bukott klikk nagy legényei szeretnek foglalkozni, az alábbi érdekes levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Látta-e már a tekintetes Szerkesztő ur azt a jelenetet, mikor a kutya két karó közzé szorul? En már láttam s mondhatom végtelenül mulatságos. Vonit a szegény kutyus éktelenül, — kapkod jobbra-balra, — se nem lát, se nem hall, még a segítségére siető gazdáját is megharapja.

Teljesen ezen állapotban leledzik a helybeli igen tisztelt „bukott klikk.“

Vonítását is hallottuk már a minap a „Vae victis“ című elegiában.

Hát bizony tekintetes Szerkesztő ur be kell ismerni, hogy kutya állapot lehet a karók közzé szorulva nézni, hogy a portára melyet a több évtizedes biztatás alapján más czimen a magunkénak tartottunk — idegenek tolokodtak s nincs módunkban fogainkat a tolokodók lábikráival közelebbi összekötésbe hozni! Mert hát az az átkozott két karó nem enged.

Nem kevésbbé mulatságos a megszorult Bodri kapkodása is!

El-el vakkantja magát különféle szölamokban, s tehetetlenségében nem tehetvén egyebet, a portára betolakodókat igyekszik rágalalmazni a maga nyelvén. A minap vakkantott egyet a betolakodó idegenek legelsejére; Komárom jelenlegi országgyűlési képviselőjére! A körülállók, kik némileg értik a nyelvét, — a vakkantásból azt vették ki, hogy azt mondja: „Széna cenzár voltál“.

A héten megint rá vakkantott egyet nagy örömmel, hogy azt mondja „Zsidó.“

De hát a szegény karó közzé szorult Bodri vakkantását ki venné komolyan? Nincs olyan józan eszű ember, a ki látva szegény Bodrit a karók között, vakkantásait figyelemre méltatná. Legfeljebb jót kaczag Bodri fura helyzetén.

A jó öreg Aesopus állatmeséi arról híresek, hogy mindegyik valami tanulságot rej-

de jó, azt meg kell hagyni — gondolta és e perczen egy kicsit félt tőle.

— Hejh, ha megtudná, mit álmodik most az asszony!

Kicsit el volt szánva, hogyha baj lenne, mindent magára vesz. Őt üssék agyon. De viszont gondolta, résen lesz, vigyáz. Nem mozdul mellőlük. Egy kis udvarlás, ahogy az urak szokták, szép beszéddel, kézcsókkal, virággal, — no isten neki. Fialat szegényke és úgy magára van. De csak ennyi.

Az elfüggönyözött szobában így voltak együtt, az asszony aludt. Álmában mosolygott, aztán megborzogott, följédt. Kiküldte az asszonyt, könyvet vett elő. De nem tudott belemeledni a betűkbe, idegen maradt hozzájuk. Csak álmodozni tudott, ölébe nyugasztott kézzel, a levegőbe bámulva.

És a veszedelem jött. Már közel volt. Az alkonyattal egészen körülfolyta, hozzátapadt, megigézte, átmelegítette.

— Jön, gondolta, jön.

És nézte a növekvő árnyakat a falon. A kicsi szellő, ami volt, elült a fák között. A levelek megse mozdultak. Csupa nagy varakozás volt minden. És ebben a mélyeséges csendben mintha messziről — csak asszonyi képzeldés hallhatta azt — lódobogás hangzanék.

tett magában. Az én mesémből is több oldalú tanulságot lehet levonni.

Az első vakkantásból az a tanulság, hogy ha valaki, mondjuk igazán széna cenzár, — vagyis kereskedő volna, ez reá nézve oly megalázó, nemtelen állapot, hogy nem való tisztességes emberek közé!

Még világosabb a tanulság a második vakkantásból! E szerint ha valakire a „kaptabetyár“ „Bali Mihály“ elnevezést cnyhének tartják, — annak azt mondjuk, hogy „zsidó“!

Ezt a tanulságot jól véssé emlékébe az a százhetvenegy zsidó polgártársunk, ki január 26-án a karók közé szorult Bodrit — jobb ügyhöz méltó buzgalommal kiakarták szorult helyzetéből szabadítani. Ezzel kapcsolatban egy mulatságos kis esetet beszélek el szerkesztő urnak, mely a minap történt meg az egyik Dunaparti kaszinó termeiben. Hogy melyik kaszinóról van szó, tekintetes szerkesztő ur könnyen kitalálhatja, mert csak az egyik kaszinónak vannak termei, a másik a szabad ég alatt folytatja a szórakozást.

Az eset főszereplői: az egyik a helybeli izr. hitközség világi elnöke, — a második pedig a január 26-át megelőző napokban legismertebb vörös tollas főkortes, értesülésem szerint Bodri vakkantásának értelmi szerzője.

Az országos izraelita központ hivatalos lapja az „Egyenlőség“, ugy vélem — Bodriék közbenjárása mellett a napokban azon téves hírt közölte, hogy Szász József Komárom sz. kir. város megválasztott képviselője „zsidó vallású.“

Az utóbb említett néhai főkortes ur az „Egyenlőség“-nek ezen hihetőleg sajátkezűleg beküldött hírt közlő számával lélekszakadva rohan a kaszinóba, — az ajtóban találkozik néhány távozni készülő taggal, közöttük a helybeli izr. hitközség világi elnökével s az „Egyenlőség“-et magasan lobogtatva nem is kiáltja, hanem rikácsolja: Ugy-e megmondtam, hogy Szász mégis csak zsidó!

A néhai főkortes ur, kinek különben nem erős oldala a helyes gondolkodás, — még ma sem érti, hogy erre a kedvező

— Meg kell nézni, miféle látogató. Vajjon ide jó-e?

A lovas alakja mintha ismerős volna! Csak egy ember tartja így a fejét, csak egy ember ül így a nyeregben; az is véletlenül most tud jönni, amikor az ur nincs itthon.

— Ejnye — állatja magát — talán nem is ide jön. Hanem a paphoz.

Ezt reméli, ezt szeretné mégis kidugja fejét az ablakon.

Meglátják, köszöntik.

— Jó estét! — susogja és belepirul.

Aztán nem mozdul, Ugy marad ott, mint egy kis szobor.

A veszedelem pedig már ott van. Ime betér a kapun, leugrik a lóról. Az öreg Örszét nyájában köszönti. Aztán jön befelé. Teremtő isten, itt is lesz nyomban. Belép, belép. Ha csak meglehetne neki mondani, hogy ne jöjjön. De hogy lehessen!

Ime már ideért. Meghajlik, mosolyog.

Gondolta: most egyszerre végez vele. Elébe áll, nagyon szigorú. A kezét nyújtja neki, a hideg kis reszkető, asszonyi kezét és mondja?

— Jó estét. Vártam . . .

hirre a hitközségi elnök a helyett, hogy a nyakába borult volna, keményen végig mérte, s szigorúan így szólt: Hát aztán, ha zsidó?! Tableau! . . .!

Különben a néhai főkortes urat a vármegye főispánja annak egy a korteskedés, mint egyéb téren elért eredmény-dus sikerein fölbosszulva, — az árvaszékhez jegyzővé nevezte ki s megbizta, hogy az árvaszék tetemesen felszaporodott restancziáit dolgozza fel. — Ha ezen nemes számolás úgy sikerül mint az eddigiek, — az árvaszéknek csak szerencsét kívánhatunk az új acquisitójához. Melyhez hasonló jókat stb.

Vagyok tek. szerkesztő urnak kész szolgálja

Spectator.

H i r e k.

— **Személyi hírek.** Szász József városunk országgyűlési képviselője mult szombaton délután körünkbe érkezett s ugyanaz este az Iparos Ifjuság Önképző egyesületének estélyén, vasárnap pedig ugy az ő mint a vármegyei képviselők tiszteletére rendezett banketten részt vett, a hét folyamán pedig több meghívásnak telt eleget s látogatásokat tett. Kedden visszautazott Budapestre.

— **Kuszká István** dr. a n.-ócsai kerület orsz. képviselője vasárnap délután városunkba érkezett s a képviselők tiszteletére rendezett banketten részt vett.

— **A képviselők tiszteletére rendezett bankett.** Egyedül áll városunk politikai és társadalmi életében az ellenzéki polgárság által Szász József Komárom város országgyűlési képviselőjének és a vármegyei képviselőinek tiszteletére a mult vasárnap este a Vigadóban rendezett társas vacsora. Soha oly nagy számban semmiféle ily ünneplésen részt nem vett a polgárság, mint ez alkalommal. Nem a pillanatnyi öröm kitörése volt ez, hanem a nemzeti eszmék örök lángja lobogott a szivekben. A banketten 480 választó polgár vett részt s a vigadó termei zsufolásig megteltek, sokan pedig azért nem vehettek már részt, mert egyetlen helyet sem tudtak szorítani. Városunk lelkes hölgyei is nagy számban vettek részt a társas vacsorán. A vármegye országgyűlési képviselői közül Kuszká István dr. szintén részt vett az estélyen, akit őszinte lelkesedéssel ünneplést az egybegyűlt polgárság. Gróf Zichy Miklós képviselő pedig Peredi Géza dr. pártelnökhöz a következő táviratot küldte Budapestről.

„Erősen meghülve, teljesen rekedt, nem merek mozdulni. Kérem elvtársainknak legmelegebb üdvözlőmet tolmácsolni. Rajtunk mulik, hogy győzzön a zászló, melyet kibontottunk hazáért és szabadságért. Zichy Miklós gróf, képviselő.“

Világhy Gyula képviselő szintén az alábbi táviratot küldte, a melyben elmaradását menti ki. „Legnagyobb sajnálatomra, nagymérvű meghülés miatt nem utazhatom, hálásan köszönöm kitüntető meghívásukat, hazafias örömlükben egész lelkemmel osztozom, a magyarok Istene éltesse, áldja és hazafias lelkesedésekben tartsa meg Komárom dicső győzelmét aratott polgárságát. Világhy Gyula.“

A lelkes társaság Szász J. és Kuszká I. dr. képviselőket megjelenésükkor kitörő éljenzéssel üdvözölte. A második fogásnál Kun M. állott fel s magvas beszédben Szász Józsefet köszöntötte fel. Szász József hosszabb beszédben a politikai viszonyokkal foglalkozva Komárom polgárságát éltette. Igen kedves mozzanata volt az estnek a mikor D. kisasz. versben köszöntötte fel Szász Józsefet s egy babérkoszorút nyújtott át neki. Peredi Géza dr. a városi és vármegyei választások eredményeire utalva mutatott rá, hogy a nemzet

mily érzelmeket táplál s hogy e lelkesedéssel nem szabad felhagynia. Ausztria ellen fegyverünk a törvény, a mely azt mondja: ez az ország független és szabad. Kuszkát és Szászt élteti. Kuszka a kelet világából vett gyönyörű hasonlattal állt, a mely egy szép leány és deli ifju történetéről beszél. Ez a szép leány Hungária s a deli ifju a függetlenség. Merva Sámuel kath. lelkész szintén metaphorával élt s a malomiparból vett hasonlatot használva, Tiszát ahoz a művezetőhöz hasonlította, a ki bombát, etrasitát és puskaport töltött a garatra, de a nemzet megállította a malmot. Beszéde óriási tetszést aratott, ugy később mondott felköszöntője, a melyben a klerikalizmus vádját utasította vissza. Jánossy Lajos a nála megszokott remek beszédben Kossuth Ferenczet és Apponyi Albert grófort éltette, Boldoghy Gyula a hölgyekre emelt poharat. Berinkey Bálint azokat a lelkészeket éltette a kik nemcsak hittel táplálják a lelkeket, hanem a szivekben a honszerem lángját is élesztetik. Felköszöntőket mondtak még Soós Géza, Szentmiklóssy Dezső, Fehér Kálmán, Horváth Tibor, Spacsek József és többen. A társaság éjfélig volt együtt, a mikor azután az Otthon, majd a Központi kávéházba ment, a melynek helyiségeit szintén zsufolásig megtöltötte. Az a páratlan lelkesedés, a mely a város polgárságát áthatja, szüntelenül fokozódott. A estre mindenki örömmel és kedvesen emlékezik vissza.

— **Egybekelés.** Az aranyifjúságnak és társaséletünknek kedvelt tagja, Stojanovits Sándor komáromi kir. törvényszéki jegyző a legényéletet hymen rózsaláncaival cserélte fel. A mult héten vezette oltárhoz az esztergomi görög katolikus templomban szépséges menyasszonyát Szvoboda Kornélia urhölgyet. A fényes esküvőn nagyszámu diszes közönség jelent meg s a menyasszony és vőlegény ismerősei szives gratulációkkal halmozták el a boldog párt. Mi is őszinte szívből soha meg nem szűnő zavartalan boldogságot kívánunk az új házasoknak.

— **Klotild főhercegnő a tüdőbajosokért.** A nemeslelkű főhercegnő, a ki a Budapesti Sanatórium-Egyesület hölgybizottságának védnöke s az Erzsébet-Sanatórium ágyalapítója, most az alföldi sanatórium érdekében emeli föl tevékeny emberszeretetre buzdító szavát. Az ország hölgyeihez a következő szöveget írtette:

„Magyar nők!

Enyhíteni azt a nemzeti veszedelmet, a mely a tüdőbetegséggel édes hezáncat fenyegeti, nemes, nagy, emberszerető földadat.

Megindulva látom, hogy ujabban a magyar nők állanak a népmentés zászlója alá.

Lelkesen is hívok minden magyar szívet e zászlók alá.

Mentsük meg a tüdőbetegeket!

Klotild főhercegnő.“

— **A vezérkarból.** A király Rimi Ferencz vezérkari őrnagyot az itteni hadosztály vezérkari főnökévé nevezte ki. Az új vezérkari főnök állását már el is foglalta.

— **Eljegyzés.** Lengyel Sándor ó-szőnyi bérlő a napokban eljegyezte Blau Riza kisasszonyt, Blau J. győri kereskedő kedves és szép leányát.

— **Szeretevendégség.** A Protestáns Jótékony Nőegylet és Ev. Ref. Ifjúsági Egyesület február 12-én a kollégium épület nagyszobájában tartja második szeretetvendégségét, melynek magas nivón álló műsorában városunk legelőkelőbb műkedvelői szerepelnek. A közénekkel megnyitandó estélyen az imát és biblia magyarázatot Vargha Sándor hitoktató, s. lelkész tartja, zongora számmal Velez Beáta fog szerepelni, Csetke Béláné urnó pedig Lőrinczy György egyik novelláját fogja felolvasni. Szavalni Csajághy Károly fog.

Wittek Zoltán pedig hegedűszólót ad elő Szig Edercz zongora kísérete mellett. A szépnek ígérkező szeretetvendégségre jegyeket az ev. ref. lelkészi hivatalban folyó hó 9-étől kezdve válthatni előre, egy részvételi jegy ára egy korona.

— **Gyász hir.** Egy reményteljes ifju élet szállt sirba, a halál fagyos lehellete elhervasztotta. A megsemmisülés, az elmulás nyomán az igaz részvét támad fel Karácsonyi Tivadar a komáromi első takarékpénztár tehetséges és munkás tisztviselőjének elhunytával. A boldogult hosszas szenvedés után e hó 6-án 23 éves korában költözött el az élők sorából. Halála mély gyászba borította édes anyját özv. Kautzner Józsefnét és fivérét Karácsonyi Gézárt s öszinte részvétet keltett széles körben. A gyászlobogó is szomorúan hirdette a takarékpénztár épületén az ifju elmúlását. Temetése szerdán délután pályatársainak és ismerőseinek nagy részvétele mellett ment végbe. Áldás és béke lengjen hamvai felett.

— **Kinevezés.** A győri kir. ítélő tábla elnöke Bajcsy Imre dr. díjtalan joggyakornokot, a győri ítélő tábla kerületébe díjas joggyakornokká kinevezte.

— **Hymen.** Seidl István bábolnai uradalmi ellenőr a napokban jegyezte el Wimmer Ilona urhölgyet, Wimmer Béla érseki uradalmi gazdasági felügyelő művel leányát.

— **A Népbank közgyűlése.** Domány János elnöke alatt nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Népbank XXXV. évi rendes közgyűlést vasárnap délelőtt saját helyiségében nagytermében. Domány János szívélyesen üdvözölte a megjelenteket s a közgyűlés határozat képességét megállapítva megnyitotta s elnök és jegyző választására kérte fel. A közgyűlés elnökül egyhangulag Domány János, jegyzőül Velez Zsigmond választották meg. A közgyűlés az előzőleg közölt igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentést tudomásul vette. Az előterjesztett számadásokat jóváhagyta s a felmentvényt az igazgatóságnak s felügyelő bizottságnak a szokásos óvás fentartásával megadta. A kilépő XXXI. évtársulat lezámolását szintén elrendelte s a 17.500 K-ban előirányzott költségvetést megállapította, valamint a tisztviselők 2.700 korona fizetés emelésére vonatkozó javaslatot elfogadta. Ezen fizetés emelés megszünteti az eddigi 1500 K évi jutalmakat s így az emelkedés 1200 K, a mi az intézet jövedelmében talál fedezetet. Az elnök megemlékezett Goldberg Zsigmond haláláról s emlékért a közgyűlés jegyzőkönyvé megörökítette. Ezután Konkoly Béla választási elnök vezetése mellett az igazgatóság 24 tagját választották meg. Megválasztották Adler H. Vilmos, Antal Gábor, Csóka Máté, Csukás István dr., Diósy Géza, Fái Adolf dr., Fektor György, Fried József, Gaál Zsigmond dr., Haasz Bertalan, Horváth Ferencz, Kecskés János, Koczor Gyula, Kopasz János, Nagy János, Nagy Ferencz szabó, Rózsa Pál, Sulacsik Lajos, Szloboda János, Szig János, Steiner Dávid, Tuba János, Vitek Ferencz, Zechmeister János. Czégjegyzőül pedig Velez Zsigmond. Végül Konkoly Béla indítványára a tisztviselőknél köszönetet szavazott a közgyűlés s ezzel véget ért.

— **Felülfizetések.** A vasuti altisztek multságán felülfizettek: Szász József 20 K, Boldoghy Gyula, Milch Herman, Zinzenheim Sándor 5—5 K, Peredi Géza dr. ügyvéd, Papp Sándor 4—4 K, Körös Ede, Móriéz N. 3—3 K, Mészáros Lajos, Lázár Pál 2—2 K, Rehberger Béla, Szénássy János, Luka Sándor, Einbeck Mihály, Vig József, Milkó nővérek 1—1 koronát. A szíves adományokért hálás köszönetét nyilváníti a rendezőség.

— **Jókai-szobor.** A Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter által a Jókai-szobor és siremlék létesítése ügyében legutóbb összehívott szűkebb körű értekezlet abban állapodott meg, hogy felhívás intéztesék a közönséghez, az emlékművek költségeihez leendő hozzájárulása érdekében. A

felhívást a magyar társadalom előkelőségei közül ötvenen írták alá, s a napokban küldik szét. Lelkes hangon szólítja a nagy közönséget adakozásra s arra kér mindenkit, hogy adományát küldje egyenesen a Magyar Általános Takarékpénztár részv. társasághoz. Bővebb értesítések a közoktatásügyi miniszterium elnöki osztályában nyerhetők.

— **Jóváhagyott alapszabály.** A kisbéri ipartestületi betegségélyző pénztár alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter 5072. szám alatt jóváhagyta.

— **Uj helyiérdekű vasut.** Ecker Sándor somorjai lakos a pozsony—komáromi h. é. vasut Somorja-Uzgor állomásától Somorja község belterületére vezetendő 0'70 Km.-es keskenyvágányu vasutra előmunkálati engedélyt nyert egy év tartamára.

— **Villamos vasut Esztergomban.** Török Emil budapesti mérnök ajánlatot adott be Esztergom városához egy a város belterületén vezetendő, a két vasuti állomást összekötő villamos közuti vasut létesítése tárgyában. A városból 30,500 K évi hozzájárulást kér 50 éven át, amely szerint az átmeneti árúktól szedendő köveztvámából megtérülne. A város még nem foglalt állást az ajánlatot illetőleg.

— **Vessünk több zabot.** Ugy a takarmány-, mint a vőtőzabnak magas ára, mely már évek óta tart, a körültekintő gazdára nézve üdvös utmutatás lehet arra nézve, hogy több zabot vessen. Egy jó zabtermés már néhány év óta kétszerte nagyobb jövedelmet hoz, mint egy jó rozstermés s ha a gazda még hozzá jó és bő magtermő faj zabot vet, sokkal jobb üzletet csinál a zabterméssel, mint bárminő más gabonával. Irre a célra egy zabnem sem alkalmasabb, mint az „Arany óriási, iulius elején érő korai zab.”

— **Elűtötte a vonat.** Január hó 31-én a Budapest felől délelőtt jövő gyorsvonat a bányhidai vasuti átjárónál elűtötte Krupánszky Mária bányhidai lakosnőt, ki szörnyet halt. Mulasztás senkitem terhel, sorombó le volt eresztve, miért is az ügyesség a vigyázatlanság ezen újabb áldozatának eltemettetésére az engedélyt megadta.

— **Borhamisítók irtószere.** Maneuvriernek, a híres párisi kémikusnak a találmánya bizonyára nagy izgalmat fog kelteni a borhamisítók körében. Sok kísérletezés után rájött arra, hogy a telefon segítségével a legkönnyebben meg lehet állapítani azt a víz-mennyiséget, a melylyel a bor keverve van. A kísérleti eljárás a következő: Egy üveget tiszta borral, egy másikat pedig pancsolt borral töltünk meg s mindkettőt egy mérleg-alaku készülékre helyezük. Ekkor a két folyadékot a telefontal hozzuk összeköttetésbe s ha mindkettőt tiszta, semmi sem történik, de ha az egyik kevert, a telefonban zugas támad. A készülékkel még egy mutató van összeköttetésben, mely egy számmal ellátott lapon mozog és ez megmutatja azt, hogy a borhoz mennyi víz van keverve. Lapunk olvasóit talán felesleges figyelmeztetnünk, hogy ezen „korszakalkotó” felfedezéssel szemben várakozó álláspontra helyezkedjenek. A dolog tulságos egyszerűnek látszik ahhoz, hogy igaz lehessen. Véleményünk szerint különböző szesztartalmu borok közt is fog „zugas” keletkezni a nélkül, hogy egyik is pancsolt legyen.

— **Exotikus biztosítás.** Csodálatos biztosítás kötött a múlt év végével Londonban. Az erről szóló kötvény szerint meghatározott „kártérítési összeg” fizetendő az esetben, ha az orosz-japán háboru 1905. márczius 1. előtt, vagy 1905. márczius 1-én befejezést nyer. A biztosított bizonyára olyan anglikus, aki semlegessége fentartásával szállít hadiszereket úgy az oroszoknak, mint a japánoknak s a jövedelmező „üzlet” megszüntével jelentékeny kárt szenvedne. Szívesen fizeti tehát az elég jelentékeny, 15 százalékos biztosítási díjat.

— **Befagyott csúvek fölengesztése.** Befagyott csúveket úgy engesztünk fel,

hogy a befagyott részt végigrajuk oltatlan mészrel s ezt azután megvizezzük. A felszabaduló hó a legmakacsabb jeget is fölengesztí.

— **Választási epizód.** X. Kincstári szállító jelentkezik a kormánypart vezérénel, ajánlkozik szavazatok szállítására.

— **Ej ej, maga nemcsak takarmányt,** hanem ökröket is szokott szállítani! Szép, de én magától nem veszek.

X. azonban mulhatatlanul üzletet kíván csinálni, ment egyenesen a parancsnok urhoz: „Alássan kérem én ebben a khüvet választásos időben gseftet szeretnék csinálni, voksokat akarok szállítani.

— **Hát csak oda menjen,** ahova szállítani kell.

X. Hiszen onnan jöttem. — Nos... „Kidobtak engemet”. — Ugy? hát a foglalót már megkaptam, — no majd a további kifizetésről én gondoskodom...

— **A rendelőnyes megnevezése a váltóban.** A kincstári váltó uralap nyomtatott szövegében előforduló „rendelet”-re szó megfelelő kiegészítés híján csupán annyit jelent, hogy a fizetésnek valaki rendelőnyre kell történnie, maga a rendelőnyes, vagyis az a személy vagy cég ellenben, amelynek rendelőnyre a fizetés teljesítendő, a szóban forgó kitételrel megnevezve nincs s így az ilyen váltó lényeges kellék hiányban szenved; amiért is az ily váltóra alapított kereset hivatalból visszautasítandó. (Curia 1904. december 20-án. 342/1904. sz.)

— **Zenemű ujdonság.** Bárd Ferencz és testvére zeneműkereskedésében megjelent és kapható a „Pannonia” könyvkereskedésben „Késő virágzás — korai hervadás” czimen három dal. 1. Téli napsugár. 2. Búcsú. 3. Egyedül. Szövegét írta Ferke Ágost, németre fordította dr. Jekel Péter, zenéjét szerzette dr. Meszlényi Róbert. Ára 2 korona. A czimlapon három ismert művész nevével találkozunk. A zenét dr. Meszlényi Róbert írta, kiről sokat beszéltek, mikor Mannheimban „Libestränen” czimű magyar meséjű baletje színré került. A verseket Fere Ágost írta, ki tavaly „Ész és erő” czimű drámai költeményével az „Akadémia Karácsonyi pályázat”-án dícséretet nyert. A szövegeket pedig németre dr. Jekel Péter fordította, ki különösen Vörösmarty költeményeinek fordításával vált ki általános elismerést. E három név, így együttvéve már előre garanciát nyújt a dalok szépségére és jószágára nézve. A hogyan a czim előre sejteti, e három dalban egy későn virult és korán elhervadt szerelemmel ismerkedünk meg. Igazán nem csodáljuk, ha magasan szárnyaló, bravuros rimelésű versek s azok mesteri fordításai, a legbájosabb dallamok alkotására lelkesíték Meszlényit. Mindegyik dal ihletszerű, mély érzésű; de különösen a „Búcsú” és az „Egyedül” szinte megkapóan szép. A dalok, a mellett, hogy lendületesek, szépen és változatos harmoniákkal vannak kidolgozva. Előadásukhoz finom zenei izlés és iskolázott hang, kíséretükhöz pedig gyakorlott kéz szükséges. Reméljük, hogy e három művésztől együtt vagy külön-külön is, még sok elismerő szót fogunk mondhatni a jövőben is.

— **A József főherceg Sanatorium-Egyesület** a királyi bérházában, Budapesten, vonzó kiállítás rendezett azon nyeresémtárgyakból, melyeket február 25-én ki fognak sorsolni. A kiállítás állandóan sokan tekintik meg. Ott csillog a 22.000 koronás főnyeremény 635 briliáns köve. Valóságos látványosságzásba megy a 660 kötetből álló művészi kivitelű könyvtár, melynek szekrénye élénken dokumentálja, mire képes a magyar ipar. A Nimródok a harmadik főnyeremény, a szép vadászfőlszerelés iránt érdeklődnek. Ezekon kívül 730 nyeresémtárgy hívja föl a jótékony szívek emberszeretetét, hogy siessenek venni egy sorsjegyet, melynek ára mindössze egy korona. Itt említjük meg, hogy újabb több középiskola igazgatósága és tanári kara nevelői szempontból is lelkesedéssel ajánlotta föl, hogy a sanatorium ember-

baráti céljára a vezetésükre bizott tanuló ifjuság figyelmét föl hívják. Jó lesz minden diáknak megtudni, hogy tüdőbetegek érdekében a társadalom segédelmére van szükség s az ő kis szívének segítségét is szívesen veszik. A ki az alapnak gyűjteni akar a jótékony célu sorsjáték révén, az kérjen a József főherceg Sanatorium Egyesülettől, Budapest (Kigyó-tér 1.) gyűjtőivet. Az ifju gyűjtők három könyvet kapnak ajándékba.

— **Jövendölés 1905-ik évre.** Sziriusz jövendölése szerint februárban szintén esős idő várható, némely helyen hóval. 12-én másodrendű kritikus nap részleges holdfogyatkozással, mely nálunk nem látható. Márcziusban átlag véve kevés eső, felében hideg és némely helyen hó csapadék és viharos szelekkel. 6-án részleges napfogyatkozás, mely nálunk nem lesz látható. Áprilisban az időnk kissé csapadékosabbnak ígérkezik és igen szeszélyesnek némely napokon. Májusban az időnk igen kedvezőnek ígérkezik, esős és hűvös szeles, de éjjeli fagytól kell tartanunk 12-étől 27-éig, a többi napok kedvezők. Júniusban kevés esőzés várható. Júliusban az időnk átlag véve esős és csapadékosnak ígérkezik az utolsó hetében felhőszakadástól kell tartanunk, igen zivataros és viharos lesz. Augusztusban az időnk igen kedvezőtlennek ígérkezik, kevés eső, sok zivatar és viharos szelek, 15-én elsőrendű kritikus nap részleges holdfogyatkozással, mely részlegesen nálunk is látható, kezdődik 1 óra 23 perczkor, végződik 3 óra 37 perczkor nagy hőséggel. Szeptemberben az időnk szársz és melegnek ígérkezik, kevés esővel, sok lesz a zivatar és a viharos szelek, a második felében csapadékosabb lesz. Októberben az időnk átlag véve esős, hűvös, ködös és szeles, egy pár napon szép enyhe idő. November első felében száraz, hideg, szeles, kevés eső vagy hó csapadékkal, az utolsó hete havas lesz. Deczemberben az időnk átlag véve igen csapadékosnak ígérkezik és havas, a mely igen szép telet biztosít. Az 1905-ik évet egy kritikus esztendőnek nevezzük el, mert igen szeszélyes lesz, a melyet mindenki megjegyyezhet magának. Az 1905. évben kielégítő, rendes termésre számíthatunk.

— **A papagály.** Nemrégiben egy brazil hajó érkezett Fiuméba s egy hivatalnok felhasználva a kínálkozó alkalmat, a matrözoktól egy remek papagályt vásárolt. Hazavitte s csinos állványra helyezve kis lánccozskán, kiállította a forrón sütő napfényben az erkélyre. A papagály csakhamar jól érezte magát s hangosan kiabálni kezdett: Kokolót lopták. Kokolót lopták. A hivatalnok ész nélkül vitte be Kokolót állványostól a szobába — hiszen csak nem kiabáltja nyilvánosságra, hogy ő tolvaj. Feleségével rögtön haditanácsot ültek, hogy kinek adják e veszélyes Kokolót s vita közben észre sem vették, hogy a papagály figyelni az egyes hangosabb szavakat. A férj végül is elhatározta, hogy Abbáziában üdülő nagybácsijának adja, aki csinos kis vagyonszájának alapját, rossz nyelvek szerint az Ujvásártéren vetette meg. A nagybácsi örömmel fogadta a papagályt s ismerőseinek mindjárt bemutatta, elmondván, hogy milyen drága pénzen vásárolta ezt az okos madarat, mely ha ellopják, mindjárt kiáltozza, hogy őt lopták. E pillanatban megszólalt a papagály, értelmesen, az unokaöccs hangját utánozva:

— Adjuk annak a vén handlénak.

Az öreg urat a guta környékezte, legjobban szerette volna az állat nyakát kicsavarni, de takarékos ember lévén, sajnálta a drága jószágot. Sokat töprengett, morfondírozva az állat előtt, míg egyszerre örömmel kiáltott fel:

— A vén tökfilkónak adom! A tökfilkó örülni fog!

S ezek után az állatot átküldte szomszédjának, egy öreg tanácsosnak. A tanácsos sokat adott az őt megillető tiszteletre, kegyesen fogadta Kokolót s melegen szorongatta az ajándékozó kezét. Az állatka pedig

örülve újabb szókincsének, vidáman kiáltott egyet, jól utánozva a kiejtést:

— A tökfilkó örülni fog!

Hogy azóta mi lett a papagályal — az ismeretlen!

— **Avignon.** Van Avignonban egy nagy nagy palota, olyan, mint valami királyi pllota, de évszázadok óta üres. Ember nem lakja, csak kísértetek huhognak benne éjjelenként. A régi pápavár ez az óriási épület, a melyet, miután V. Kelemen pápa 1309-ben Avignonba tette át székhelyét, XII. Benedek, VI Kelemen, VI. Incze és V. Orbán építtettek 1334-től 1370-ig. Csak XI. Gergely ment vissza Rómába 1376-ban. De Avignon 1411-ig megmaradt pápai székhelynek, mert VI. Orbánnal egyidejűleg a francia bíbornokok Fondiban VII. Kelemen választották meg, a mi a nyugati egyház-szakadásra vezetett. 1441 óta Avignonban csak pápai legátus lakott. 1789-ben a torentinói békében a pápa Avignonról lemondott. A pápaság avignoni korával foglalkozik a Világtörténetnek most megjelent 214—215. füzeté. melyek közül utóbbi már Wiclef és Husz reformációjával is foglalkozik. — 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár. A most megjelent VI. kötetet dr. Csuday Jenő írta. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s a Pannónia könyvkereskedés, Komárom, Baross-u. 74. útján, havi részletfizetésre is.

— **A nagy választási harcok** folyamán ingerülte várta az eredményt az egész országban mindenki, még olyan is a ki a politikával eddig talán igen keveset vagy egyáltalában nem törődött. A külső országok lapjai is nagy mérvben foglalatostkodnak most a politikánkkal. A választások eredménye oly meglepő, hogy mindenki iparkodik a mostani politikai helyzetről tájékozást szerezni. E czélból igen tanácsosnak tartjuk olvasóink becses figyelmét a Freytag G. és Berndt, Bécs VII|l műintézetében Gróf Kreith Béla úr közreműködésével „Térkép az 1905. évi magyar orsz. gyűl. képviselőválasztások eredményéről“ megjelent igen érdekes, közhasznú és olcsó műre (ára 1 kor.) felhívni. E térképen a választó kerületek pártok szerint vannak színezve, a megválasztott képviselők nevei, ugy a kerületekben, mint egy betűsoros névjegyzékben olvashatók. Mikor nagy viták folynak a parlamentben az újság olvasásnál igen hasznos segédeszközül szolgál nekünk e mű, mert igen könnyen tájékozhatjuk magunkat belőle, hogy egyik másik képviselő, a ki a vitában szerepel melyik választó kerületet képviseli s milyen a pártvallása. E mű megszerzését becses olvasóinknak melegen ajánljuk. Kapható a Pannónia könyvkereskedésben, Komárom Baross-utczn 74. s magoknál a kiadóknál.

— **Párbaj egy bélyegző miatt.** Párbajnak lett az okozója egy bélyegző, amelyet a marhapasszusok kiállításánál használnak. A bélyegzőn ugyanis ez a felirat van:

— Ez az állat egészséges!

A napokban egy tréfás ur, akinek jobb dolga nem akadt, magával vitte és a vendéglőben rányomta egyik barátja uj czilinderének selyem-bélésére. A czilinder véletlenül leest a szőgről és a pinczerek öten ugrottak a felemelésére. A bélyegző nyoma feltűnt az egyiknek, elolvasta rajta az írást és mindjárt sorba mutogatta többi pinczértársainak. Egyszerre óriási hahota reszketette meg a vendéglőhelyiséget. A pinczerek öten fogták és nézték a czilindert. A vendégek is figyelmesek lettek a kacagásra és néhány percz alatt az egész vendéglő oda állt a kacagó pinczerekhez nevetni.

Ez az állat egészséges:

Hajtható a vásárral!

ismételték egyre.

A czilinder tulajdonosa észrevevén, hogy micsoda tréfának lett az áldozata, szomszéd-

ját, akire a gyanuja irányult, mindjárt kérdőre vonta, amelyből aztán szóváltás és lovagias ügy keletkezett. A párbajban szerencsére egyik sem sérült meg.

— **Andersen születésének századik évfordulója.** Dániában április másodikára nagy ünnepek készülnek. Meg fogják ünnepelni Andersen-nek a nagy meseírónak születése századik évfordulóját. A világhírű mesemondó 1805. április 2-ikán született Odenze, dán városkában. Édesapja szegény cipész volt. Andersen *Kopenhágában* halt meg 1875. augusztus 4-ikén.

— **Ujítások a postán.** A postaigazgatóság legujabban két olyan találmányt léptet életbe, mely egyrészt a közönség kényelmét szolgálja, másrészt a forgalom lebonyolítását meggyorsítja. Az egyik találmány egy automata, mely ajánlott leveleket vesz fel s azokról bevényt szolgáltat ki; a másik egy levél-szállító lift, amelyet a lépcsőházakban lehet felszerelni. Mind a két találmány magyar ember műve, elmésen van megszerkesztve s a kísérleteket ezekkel már teljesen befejezték.

— **Japán saláta.** China és Japán kezd hódítani, nemcsak Mandzsuriában, hanem a civilizált világban is. Így legutóbb uj salátával gazdagította az emberiséget. Hogy a chrysantheum bájos virága salátának is jó, arra Fumimi herceg, a mikádó öccse feltűnta meg az amerikaiakat. A hercegnék tanított a szelvényben divatos chrysantheum s azt kérdezte az amerikaiaktól, hogy a festőiesen impozáns virágot szokták-e salátának használni. Ezen a hölgyek csudálkoztak el legjobban. A herceg elég szeretetreméltó volt a saláta receptét mindjárt meg is adni. Az ember a friss virágot öt hat percz forró vízbe mártja, azután hirtelen hideg vízbe teszi s ott hagyja pár perczig, a virágleveleket ezután a szokásos módon ecettel, olajjal, borssal keverik s föladják. Töltre megszáritják a virágleveleket s így félre teszik, forró vízbe mártják, miáltal visszanyeri eredeti alakját. Japánban különben csak a fehér és sárga chrysantheumot használják erre a célra.

— **Adományok a Katolikus Legényegylet házára.** (Folytatás.) Özv. Majláth Györgyné grófnő 50 kor. — Szent Rókusról nevezett Komáromi Kőmives Halotti Társulat 20 kor. — Peredi Géza dr. 10 kor. — Kőbalmi Károly 5 kor. — Poloni Lajos 3 kor. — Brenner Márk, özv. Kálmán Rudolfné, Szalay Gyula, Sipos Elekne, Pongrácz Sándor, ifj. Grabner József, Csukás István dr., özv. Pecháta Antalné, Balogh Géza, özv. Répásy Zsigmondné, Szalay András 2—2 kor. — Virág Gyula dr. (Tata), Pék Antal (Tata), Fodor Gyula (Tata), Bandhauer János (Tata), Szabó Mihály (Tata), Trotér Mihály (Tata), Horváth Géza (Tata), Csollán János, Heindl Antal, Bencsát Flórián, özv. Fertőy Imréné, özv. Éder Ferenczné, Soóthy János, Váczy Gábor, özv. Joáchim Józsefné, Vizkelety Imre, Pál Lajos, Tóth Józsefné, id. Baráth Ferencz, Katona Rezső, Kiss Györgyné, Weisz József, Szabó Lajos, Krausz Salamon, K. K., Primás János, Márton Lipót, Weisz és Fleischmann, Szepesi Róza, Hecht Simon, Hittrich József, Varga András, N. N. Mészáros Pál, Fémesszer Mihály, Nádor Ignác, Fried József, Brüll Manó, Bukor Benő, Weisz Mór, Weisz Béla, Cseley Jánosné dr., Tomanóczy Sándor, Holczler István, Steiner Zsigmond, Szánthó Béla, Metnicz N., Tarsai András, Kreska Nándor, Jasztrapszky Pál, Miklós Sándor, Beták József, özv. Schweiger Tamásné, özv. Guzsaly Györgyné, id. Szórád Lajos, Óváry Ferencz, Fömötör József, Köhler Józsefné, Schuweker Károly Bódis György, Nagy Imre, özv. Pázmány Béláné, Csóka Kálmán, E. K., Ziegler Albert, Erber József, Schreiber János, Buda Sándor, Novák Imre, Muck József, Csépes János, id. Michányi Gyula, Kucsera János, Boros István, özv. Szász Józsefné, Nagy Márton, Kiss István, Stevlik Károly, Preloczky Józsefné, Szapora Ferencz, Peőcz József, id. Grabner József, Borsai Istvánné, Vázsonyi Antal, Finta Anna, özv. Szórád Jánosné, Schreiber János, Makkai János, Bárány Mihály Hajmási László, Korén József, Loiv István, Kreff Ferencz, Faa András, Szarka József, N. N., N. N., Luka Péter, Kvatek Ferencz, Bangha János, Kurczman N. Légát Ferencz, Losonczy Lajos, Zsömbörgi János, Gáspár Dénes, Broczky Lajos, Csigó János, Freystadt Zsigmondné, Vági Ferencz, S. F., Kiss László, Furinda Ferencz, Mórocz Mátvás, Pogrányi József, N. N. cs. és kir. katonai kórház, ifj. Csollány György, Csivre Vincze, Prisztács János, Melcsók Mariska, Pál Zsigmond, Dalmadi A., Zsömbörgi Juliska 1—1 kor. (Folytatju.)

Ügynökök felvétetnek Komáromban, Uj-utca 651. szám alatt.

— 1846 július 15-én ment országunkban az első gőzös a sineken, ma már, ha a monarchiának még minden részében nem, de a népesebb és iparszorgalmas vidékeken mégis meglehetősen tömött vasúthálózatot bírnak — az igényeknek azért ez még korántsem elegendő — egy pillantás a Freytag G. ausztria-magyarország 1905. évi közlekedési térképére (ára 2 kor., kiadja Freytag és Berndt, Wien, VII/1, Schottenfeldgassa 62/64 és Leipzig) minket arról mindjárt meggyőződhet. Ezen igazán legjobb vasutitérkép hivatalos adatok alapján van kidolgozva s könnyen áttekinthető módon mutatja valamennyi vasutársulat vonalait különböző színekben, jelzi az egy és kétvágányu, gyorsvonat és anélküli vonalrészeket, az építés alatt álló vagy tervezett vasutakat stb. Még igen kívánatos hozzáadás is van, mint p. u. egy falinaptár 1905-évre, érdekes adatok Hickmann-féle zsebatlaszból, annak módja szerint ábrázolva mint — a pénz vásárló képessége Ausztria-Magyarország különböző városaiban 1723—1904-ig stb. Magyar cégeknek e térkép annál is inkább ajánlható, mert Magyarország számára ez az első és egyetlen közlekedési térkép, mely tüzetesen a hivatalosan megállapított helységnevek elnevezéséhez tartja magát. Mi igazán nem ismerünk egy másik térképet, mely ily csekély ár mellett oly sokoldalúságot mutatna, oly praktikus és használható volna mint Freytag G. Ausztria-Magyarország közlekedési térképe s nyilvános kötelességünknek is tartjuk igen tisztelt olvasóinknak megvételre ajánlani. Kapható: a Pannonia könyvkereskedésben, Baross-utca 74.

Közgazdaság.

Népbank évi jelentése.

Harminezöt évi működés áll a komáromi Önszegélyző-egylet mögött. A közgazdasági élet terén egy a takarékosági hajlam fejlesztését, mint az önszegélyezés munkáját sikerrel teljesítette a „Népbank” s hasznos tényezője volt közgazdaságunknak.

A mikor a gomba módra szaporodó hitelszövetkezetek uzsoráskodásai nemesak a közvéleményt foglalkoztatják, hanem a törvényhozást reformok behozatalára készítik, a mikor a zsaroló szövetkezetek működése a közönségben minden szövetkezeti eszme iránt idegenkedést támaszt, akkor a komoly közgazdasági munkálkodást folytató, szilárd alapokon nyugvó Önszegélyző egylet mint szövetkezet hasznos ténykedése mind jobban kidomborodik. Ilyennek kell tekintenünk a Népbankot, a mely évtizedeken át való működésével a bizalmat folyton növelte s mindjobban megerősödve Komárom és vidékének gazdasági életében számot tevő helyet foglal el. A tisztességes vagyonygyűjtés és a hitel igények kielégítése képezte feladatát, s hathatós módon járult hozzá kisiparunk fejlődéséhez is. A népbank alapítóinak intenciójától soha sem tért el, a mely arra irányult, hogy a kisebb existenciáknak az önszegélyezés útján pénzügyi, gazdasági és ipari viszonyait előbbre vigye.

Az elmúlt évről szóló igazgatói jelentés is igen kedvező és örvendetes eredményről számol be, s a Közgazdasági élet fejlődését tünteti fel. A múlt év kedvezőtlen termése dacára is az intézet fejlődött s oda törekedett, hogy az önszegélyezésnek biztos forrása legyen. Az igazgatói jelentés nem tér ki az események bírálata elől s a szövetkezeti eszme érdekében állónak tekint minden oly reformot, mely az egyes szövetkezeteknél felburjánzó zsarolással határos önzés hajtásait lenyeli, de egyszersmind védi és támogatja azon törekvéseket, melyek az igazi humanus szövetkezeti szellem szolgálatában állanak.

A Népbank fejlődését és izmosodását örvendetes módon tünteti fel tagjai számának szaporodása és betéteinek növekedése. Az 1903. év végén volt 3351 tagja 18373 törzsbetéttel, a múlt év folyamán belépett 930 tag 7544 törzsbetéttel, leszámolt 869 tag 6017

törzsbetéttel és így 1904. év végén maradt 3412 tagja 19900 törzsbetéttel.

Az intézetnek 1903. évben volt vagyona kötelezvényekben 1.467.391 kor. 1904. évben volt 1.528.151 kor. s így 60760 koronával szaporodott. A törzsbetétek 64254 koronával növekedtek.

A jótékonyosság teréről sem maradt el az intézet. A városi népkonyha céljaira 100 k. a komáromi elaggott iparosok segély-alapjára 100 koronát adott. Tisztviselőinek jutalmazására pedig 1500 koronát fordított.

A törzsbetétek osztalékára 5%-ot juttat a népbank, a mi a jelen pénzügyviszonyok között kedvező. A törzsbetevők osztaléka e szerint 58453 k. 90 fillér.

Részvétel emlékezik meg az igazgatói jelentés Goldberg Zsigmond választmányi tagjának elhunytáról.

A tisztviselők ügybuzgalmát méltányolva a viszonyok tekintetbe vételével, fizetésüket 1905. január 1-től 2700 koronával emeli az intézet, ezzel azonban az évenkénti 1500 jutalmazás megszűnik, az ekként emelkedő 1200 kiadási többlet azonban keifő fedezetet talál.

A népbank működése nemcsak hogy megfelel a hozzá fűzött igényeknek, hanem minden tekintetben méltóan illeszkedik be közgazdasági életünk fejlődésének keretébe.

Anyakönyvi hírek.

jan. 23-tól febr. 4-ig.

Születések:

Kis Antal, Varga László, Molnár István, Pap Lajos, Kökény István, Frank Ilona, Schwarz Zsigmond, Tóth Mária, Furinda Julia, Barassó Sándor, Czina Janka, Simon Erzsébet, Takács Iulia, Machala Ferencz, Tóth Erzsébet.

Házasságok:

Primás János és Sárközi Jusztina, Nagy Károly és Bedecs Teréz, Tóth János és Marányi Erzsébet, Korsós Ambrus és Wiederspam Erzsébet.

Halálozások:

Primás Jánosné 79 éves aggkor, Bujdosó György 68 é. gümőkór. Száki Zsigmondné 40 é. tüdőlob. Halami Frigyes 3 h. göresök. Márkus Ilona 30 n. vel. szül. gyeng. Körmendi Zsigmondné 44 é. agylob. Svéda Pál 79 é. aggkor, Scigler Andrásné 90 é. aggkor, Tóth Erzsébet 2 é. szivhüdes, Rausnitzer Janka 17 é. gümőkór, Végh János 80 é. szivhüdes, Barabás János 63 é. tüdőlobb, Vörös József 77 é. gyomorrák, Csollány Györgyné 64 é. gyomorrák, Gyarmathy Danielné 36 é. gümőkór, Baka József 5 napos vel. szül. gyeng., Molnár Istvánné 54 é. agyvérőnlény, Haas Simon 78 é. idült hörgőhurut, Halász Mihályné 83 é. aggkor, Rehling Ferencz 7 é. szivbaj, Kossár Andrásné 83 é. agyhüdes, Bedecs Ferenczné 53 é. gümőkór.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia könyvnyomda**

Intelligens hölgyeknek!

Ugy francia, mint angol mód szerint **varrás, szabás és mintarajzolás**ban alapos oktatást nyújtok Vágrév-utca 1312. sz. alatti női divattermemben. Francia és angol divattermés ruhák, tavaszi kosztümök elkészítése jutányos áron eszközöltetnek, pontos, jó és gyors kiszolgálás mellett. Bármely divatlap után, mértékszerűt derék, alj és ujj, divattermemben mindenkor kapható. A n. é. hölgyközönség szives pártfogását kéri **Salamon Mari** női ruha varró és szabászati tanítónő. Komárom, Vágrév-utca 1312.

HIRDETÉSEK.

79. szám.

b. v. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a komáromi kir. járásbíróóság 1904. évi V. l. 394. számú végzése kövekeztében dr. Székács Sámuel ügyvéd által képviselt Singer testvérek bpesti cég javára Bukor Dezső ellen 328 kor. 22 fillér s jár. erejéig 1904. évi november hó 19. n. foganatosított kielégítés végrehajtás útján felül foglalt és 1834 kor. becsült koremsai berendezés és borokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a komáromi kir. bíróság V. l. 394/7. 1904. számú végzése folytán 228 kor. 22 fill. tőkekövetelés, ennek 1904. évi október hó 30. napjától járó 6 százalék kamatai és eddig összesen 77 kor. 31 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig megtartás esetén az összes eddigi foglaltatott követeléseinek érdekében is Komáromban, adós volt üzletében leendő eszközölésére

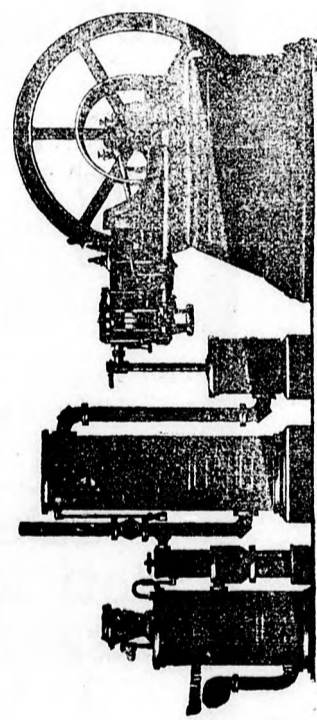
1905. évi február hó 17. napjának délutáni 4 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, a kik a befolyandó vétel-árra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott bírói kiküldöttől szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

Kelt Komáromban, 1905. évi február hó 3. n.

Ivanics Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petrolium-motorok és locomobillók, szivó-gáz-motorok, 2-3 fill. üzenköltéssel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költiségtetés és árjegyzék ingyen.

APRÓ HIRDETÉSEK.

40 év óta fennálló Sáfár-féle pékáruzet május 1-re kiadó.

Ugy helyben mint vidéken jutányos árak mellett elfogadok **Ugy padló vikszozásokat. Németh Gyula,** padlóvikszozó Komárom, Gazda-utca.

Takarmányhiány miatt egy friss fejőstehén borjuval együtt eladó. Kisérő 1617. sz. a.

Élő és elejtett VADAKAT
veszek és eladok kicsinyben és nagyban.
Szállítások vidékre, mint helyben pontosan eszközöltetnek.
PRANTNER LEÓT
hentes és vadkereskedő.
Komárom, Ferencz József-rákpárt, (Dunasor.)

HABÓ!!

Tánczestélyrendezők!!!

100 drb. Meghívó . . .	1	frt.	50
200 " " " . . .	2	"	50
500 " " " . . .	4	"	—
100 " Hozzávaló boríték és 40 kr.-tól feljebb.			30

100 csomag confetti remek borítékban . . .	3	frt.	50
100 drb. serpentin . . .	1	"	—
100 " papirlegyező 5, 6, 7		frt.	
100 " levelező lap világpostá- hoz 60 kr.-tól feljebb.			

Tombola ajándéku:

1 Petőfi összes költeményei, eredeti képekkel, remek aranyozott diszvászonkötésben 55 kr.

1 Elegáns kiállítású plüsch-bársony emlékkönyv 85 kr.

1 Divatos plüsch-bársony levelezőlap album 1:30 kr.

Eredeti mulattató tréfás papirsapkák, kalapok 10 kr.-tól feljebb.

Beszerezhetők

a Népkonyha javára
irandó 3% pénztár jutalék mellett, a

PANNONIA

könyv- és papir-
kereskedésben.

Baross-utca 74.

GŐZCÉPLŐ KÉSZLETEK
REDVEKŐ FELTÉTELEK MELLETT
ÜSTÉK ÜZLETEN IS KÖRÖTTETIK.

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
RESZCZU MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ
"AGRARIA"
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
FORGALOMBA.

"FONTOS!"

ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIALLITÁSÁN BEMUTATOTT
NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT
MAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DISZ-
OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

ÁRÓS SORU VETŐGÉPEINÉL
TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN
GYÁRTMÁNYOKAT
ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE
MINDEN TALÁJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI
ÜTSÍTÉS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJEGYZÉKÜNK
MINDEN GAZDÁNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNYOKAT
DUMENTESEN KÜLDETIK.

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZÍM:
"AGRARIA"
BUDAPEST

A Mellichar-féle cs. és kir. szabadalmazott

"UNIKUM DRILL"

sorvetőgép,
ugy czélszerű
szerkezet, ke-
vés vonóerő-
szükséglet,
pontos szabá-
lyozhatóság, mint
tartósság te-
kintetében va-
lamennyi
gyártmány kö-
zött első helyet
foglal el.
Erről tanusko-
dik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 25.000-nél többily
gép adatott el. Abrás leirással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHAR FERENCZ csász. és kir. szabadalmazott
vetőgépgyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:
Szücs Zsigmond, Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a
**hirneves és csakis eredeti „Bächer“-féle
aczélekeket és tégelyaczél-eketestet
vásárolja.**

A Bächer-féle ekék és eketetek kigazdák számára is készülnek és ugy
könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt
felülmulnak és munkateljesítés tekintetében kíválnak.

Az ekéjé törhetetlen
aczélből készül,
melyekért 5 évi szava-
tosságot vállalok.

Árjegyzéket és
árajánlatot kész-
séggel ingyen küldök.
Magyarországi vezér-
képviselő:
Szücs Zsigmond
Budapest, Nagymező-
utca 68.

BÄCHER RUDOLF kizár. ekegyára raktára.

9214. szám
okt. 1905.

HIRDETMÉNY.

A kereskedelemügyi m. kir. Ministerium a komáromi kerületi
betegségélyző pénztár 1904. évi június hó 20-án tartott közgyűlésének
az igazgatóság és felügyelő bizottság megalakítását megejtő, vala-
mint az augusztus hó 20-án megtartott közgyűlésnek a tagdíjárulék
emelését kimondó határozatát alaki hiányok miatt megsemmisítvén,
újabb határozathozatalt rendelt el. Ennélfogva a pénztári alapsza-
bályok 26. §-ára utalással 1905. évi február 18-én d. e.
KÉL II. Grájára a városháza tanácskozási termébe
a pénztár közgyűlési tagjait

rendkívüli közgyűlésre
meghívom.

A közgyűlésen a munkaadók és biztosítottak külön-külön
esoportokban szavaznak s mennyiben a tagok 2/3 része meg nem
jelennek, új közgyűlés fog egybehivatni.

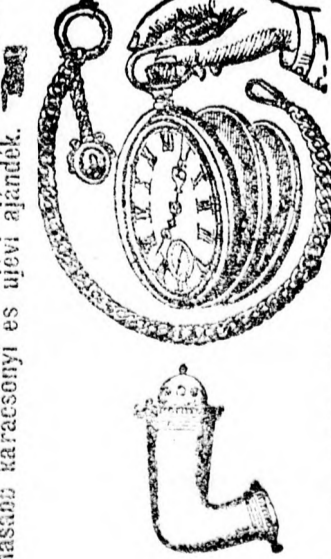
A közgyűlés határozni fog a június hó 26-án jogérvénye-
sen felmentett igazgatóság és felügyelőbizottság helyett új igazga-
tóság és felügyelőbizottsági tagok választása tekintetében s a fel-
ügyelő iparhatóság azon javaslata fölött, hogy az alapszabályok
vonatkozó szakaszának megváltoztatásával a tagjárulékok egyelőre
egy évre 2%-ról 3%-ra emeltesse s így a kerületi pénztár
életképessé tétessék.

Komárom, 1905. január 31.

Sárkány Ferencz
rendkívüli kapitány
mint felügyelő iparhatóság.

Pénz kölcsönöket személyhitelkép
kedvező eredményel
leggyorsabban folyósítottak diszkrétan, min-
den levonás nélkül, leghozzájáruláson alapon, nagyon
kedvező részlettörlesztésekkel, legolcsóbb ka-
matokkal, kötelezvényre szerény utólagos díja-
zásokkal. Vidéki megbízásokban azonnal és
lelkismeretesen eljárók. Ingatlanokra legmag-
sabb összegig készpénzt szerzek. Drágakamatu
kölcsönöket 4 százalékra kieszerélem. Szekeress
Dezsh, törvényhatóságilag engedélyezett Hitel-
forgalmi irodája Budapestben, VIII. ker., Vig-utca 26. sz.

Még eddig
nem
létezett!

Egy valódi
horgonyjárású
rem. óra 36
óraig jár egy
felhúzásra, vi-
lágító email
számlappal, 3 f
80 k Egy kínai
ezüst lánc 80
kr. és egy ma-
gyaros állású
valódi tajték
pipa 5 évi jót-
állással 7. 1. 20
mind a három
tárgy együtt-
véve, a posta-
díjtséggel
együtt
5 frt 50 kp.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék!

Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik. —
Elvein, nagy forgalom, esékely haszon.
Szátküldési raktár!

Kormos Béla
műőrás- és ókszerész
BUDAPEST, VII. ker., István-utca 28.

Ideális és egyetlen a kényelem, fekvés, közlekedés tekintetében; továbbá a park, tó, sziget, hid, barlang, vizesés stb.-re való kilátást illetően. Tiszti szállások, villanyos megállóhely, fácánutca sarkán.

Jorgó János órás,

gyári raktár; Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevételek céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr
Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolcsóbb, legjobb etrapász óra nikkeltokban, 3F óra jár.	frt.	2.30	} és feljebb
8039. sz. val. ezüst páncél-láncz 11 gr. frt.	frt.	2.—	
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű frt.	frt.	5.—	
7889. sz. inga óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 cm. magas.	frt.	11.50	
7929. sz. jó ébresztő-óra.	frt.	1.20	

Szíveskedjék nevemre és házsámomra 75|B gondosan figyelni!

Egészen ingyen zomácozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfazekat különféle nagyságban. 12 darabot 1 forint 75 krért én szállíthatok. **Ingyen** csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak Árjegyzéket ingyen feltűnő olesó árban. küldök.
Kohn, gyári raktáros, Budapest. Csengeri-utca 51.

K I A D Ó

a Ferencz-József rakpart 98. szám alatt, 40 év óta fennálló kályhás és fazekas műhely a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel 1905 évi május hó 1-től. — Esetleg a lakással együtt. — Felvilágosítást ifj. Pilcz Károly háztulajd. ad ugyanott.

Ne vegyen
czimbalmot

vagy
harmoniumot

mig
Reményi Mihály

műhangszerész
legujabb képes árjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik.
Budapest., Király-utca 46/I. sz.

Törlesztéses KÉSZPÉNZES KÖLCSÖNT

3¹/₂, 4 és 4¹/₂ % alapon

földbirtokra jövedelmező bérházakra I., II., III. helyen, 15-től 70 évig törleszthető, remélendő gabona-, gyapjatermesre előleget, személyhitelt nyújt gazdáknak, tisztviselőknak, katonatiszteknek, kereskedőknek: előlegek mindennemű értékpapírokra gyorsan eszközöltetnek.

Hoffmann Jakab

bankbizományi irodája
Budapest, Teréz-körut 1/A., III. 8.
Képviselők kerestetnek.

90 Minden órajavítás krajczár!!

2 évi jótállás mellett.

Vidéki javításokat pontosan eszközölök.

KORMOS BÉLA, műórás.
BUDAPEST, VII, István-ut 28.

gondolkodik így. Vannak, akik csak kénytelenségből vannak velünk s nem tudják magukat bele élni abba, hogy régi hazájuktól rokonaiktól örökre el kelljen szakadniok. Előttünk pedig kedves testvéreim! az egyéni szabadság szent dolog s szabadságától megfosztani senkit sem akarunk sőt éppen azon akarunk lenni, hogy az olyanok, akik szabadságuktól megfosztva érzik magukat, újra szabadok legyenek s pedig anélkül, hogy mi a saját nézeteinket rájuk erőszakolnók. Ezt pedig oly képen véljük előmozdítani, hogy tervbe vettük egy hajó építését, amelynek segítségével elősegíthetjük az illetők visszatérését a régi hazába. Csak hogy tekintettel arra a veszélyre, amely egy közönséges hajóra a mágneshegy miatt fennáll, nem építhetünk közönséges hajót, hanem egy vizalatt járó hajó felépítését terveztük. Ennek a hajónak nem csak az lesz a célja, hogy szállító eszközül szolgáljon, hanem telepünknek hatalmas védelmi eszközül is fog szolgálni olyképen, hogy a víz alatt megközelíti az ellenséges hajórajt — ha ilyen valamilyes uton meg tudna bennünket támadni — és közvetlen közelből szórna a kábító golyókat a hajóra.

Beszédjében Ashbor itt egy kis szünetet tartott s közben bontogatni kezdte az előtte fekvő halom aktát, amelyből egyet levéve bemutatta magyarázattal kísérve a hajó mintáját; egy másik rajzzal pedig a hajó belső szerkezetét. Elmagyarázta, hogy a hajó egyetlen ruganyal mozgásba hozható, egy másikkal a víz alá süllyeszthető, vagy ismét felszínre emelhető. Majd elmagyarázta miként jön a hajóba mindig friss levegő, még ha napokig is víz alatt lenne. Ezt ugyanis egy oly készülék eszközli, amely magából a tenger vízből választja a levegő éltető részeit, s emanálja szét a hajó minden részébe, míg egy másik készülék segítségével a

meghatott, majd mindjobban élénkülő hangon adta elő a szigetnek ő általa legjobban ismert történetét. Elmondá midőn ő hajótörést szenvedett s már az éhségtől kimerülten a sziget belsejébe került társaival, még emberi lényt nem talált ott, csak az antilopok jöttek eléjük s bámulták meg őket. Ő s társai építették az első kőházat, majd folytatta ugyanazzal, amit mi már nagyjában ismerünk Ashbor elbeszéléséből.

Jó későre járt már az idő, midőn az öreg Chasman befejezte feszült érdeklődéssel hallgatott előadását, amelyért a közönség nevében Ashbor fejezte az öregnek hálás elismerését. Az előadás után a görög tűz megegyeszer kigyuladt és éjfélig, azaz amíg a jelmezestély tartott folyton égett. Templomból ugyanis hazatódult a közönség, hogy a jelmezeket előkészítsék és felöltösk. A program egész pontja a nagy étkező helyiségben folyt le, ahonnan az asztalokat, székeket és padokat kihordták.

A jelmezestély oly pompásan sikerült, hogy fölmulta az egész ünnepélyt. A sok diszes jelmez szemkápráztató látványt nyújtott, de volt sok visszatartó mesés alakzatu és sok bohókás jelmez is, amely nagyban emelte az estély nyújtotta élvezetet. Legfeltűnőbb volt azonban egy orosz hölgy, Bojanovir Emilia, akit szintén világkörűli utján ért a fátum, hogy a mágneshegy megszakassa útját. Ez a hölgy virágból készült trónuson hozta magát fehérbe öltözött s angyalszárnyakkal ellátott 8 leánnyal az estélyre. Ő maga diszes fehér atlasz ruhában, amely szebbnél szebb drágakövekkel volt ékítve, fején arany koronával, ült trónján. Ő képezte az estély központját és nyerte a karbunkulusokkal kirakott arany karperecet is.

A díj kiadása után megkezdődött a táncz, a melyhez hajós legényekből alakult zenekar adta a czifrább-

FARKAS GYULA

vegytisztító.

KOMÁROM. — TATA.

Főüzlet: Nádor-utca 163.

Műhely: Br. Eötvös-u. 495.

Fióküzlet: TATA, Fürdő-u.

Elvállal minden e szakba vágó tisztítást és festést.

A miniszteri határozattal hatóságilag engedélyezett.

"ÉRTESÍTŐ" iroda
Budapesten VI. Szondi-u. 28

Eszközöl és közbenjár mindennemű katonai, illetőségi, honosítási, házassági, közigazgatási és kölcson ügyekben. —

Értesítéssel díjtalanul szolgál, levélbeli megkeresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Eladók.

Komáromban a Vág-utcában levő 1243. sz. s Türi Nagy János úr tulajdonát képező

h á ztovábbá ugyancsak tulajdonát képező **monostori szőlő, villával együtt.** — Feltételek megtudhatók dr Peredi Géza ügyvéd irodájában Komáromban.**AZ "ANGOL DIVATHOZ"****Komárom és vidéke legnagyobb férfi- és gyermekruha áruház****Mindennemű kész férfi és gyermek ruhák, nagy választékban a legfinomabb kivitelben; — ugyszintén mérték szerinti megrendelések a legujabb divat szerint készíttetnek.****KLAPKA-TÉR.****KLAPKA-TÉR.****Üzlet átvétel!**Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, **Ujvárosban, a Hilbert-féle vendéglőt a mai napon átvettem s megnyitottam.** Kitűnő hegyi borok, naponta friss ételek állanak a n. é. közönség rendelkezésére. A közönség szives pártfogását kérem. **Bogárdi László, vendéglős.****Ezt olvasd!**Mindjárt megtakarítsz néhány forintot! Egy óriási nagy árverésen megvettem 1000 vég erős munkásvásznat és 1000 vég erősszálú kanavászt. Így képes vagyok egy egész véget 4 forintért adni. — Címem: G. malomtulajdonos **Királyhalom, kint a tanyán.**

nál ezifrább zenét, amelyet a világ minden részéből összeszedtek.

A táncz kivilágos reggelig tartott s részt is vett azon mindenki, akit csak bétegség ágyhoz nem szegezett. Reggel felé aztán a közönség eloszlott és kiki nyugovóra tért.

X.

A jövő tervei.

Az ünnepély másnapjának délelőttjén éjszakai csend honolt az egész szigeten, csak délfelé lehetett imitt-amott valakit az utcán látni. Azonban a déli harangszó megkondulása után egyszerre talpon volt az egész népség és özönlött az étkezőbe.

A délutáni közgyűlésen már nyoma sem volt a tegnapi mulatságnak. Mindenki igyekezett komoly lenni s a sok fontoskodó arcz merő ellentétet képezett a tegnapi vidámsággal.

A népgyűlés színhelyén széles nagy emelvény állott, amelyre több szék is volt elhelyezve, az emelvény előtt félkörben padok voltak elhelyezve és az első padokban kizárólag nők, a többi padokban pedig a kor állás s képzettségre való tekintett nélkül, vegyesen foglaltak helyet a férfiak.

Nemsokára megjelent Ashbor is a bizottságok elnökeinek kíséretében s Üzbéggy gróf, Cartiers, Bellemonté és Lavangstar tanárok, továbbá Lefèvre és Peale mérnökök is vele együtt érkeztek meg. Mindnyájan az emelvényen foglaltak helyett, ahol már egy nagy halom iromány is feküdt.

Ashbor rövid üdvözléssel nyitotta meg a gyűlést, majd így folytató beszédét:

Kedves testvéreim! Mi, a mágnes sziget lakói itt

egy egészen különálló emberiséget képezünk. El va gyunk különítve a nagy világtól és teljesen a magunk erejére vagyunk utalva. Nem várunk s nem kérhetünk kívülről semmit, de saját szemeink meggyőznek mindnyájunkat arról, hogy nem is szorulunk másokra. A saját erőnk, összetartásunk s együtt érzésünk teremtett meg e szigeten mindent, amivel bírunk. S daczára, hogy nem érintkezhetünk folytonosan a művelt nagy világgal, mégis józan gondolkodásunk, erélyünk s az időközben sors, vagy a gondviselés által idevetett új testvéreink segélyével nemcsak hogy lépést tartunk a technikai terén a nagy világ modern találmányaival, de néha felül muljuk azt. Ezt nagyban annak is köszönhetjük, hogy a saját erőnkre vagyunk utalva. A most lefolyt 25 év alatt csak egyedül az lebegett szemünk előtt, hogy belsőleg fejlődünk és aki összehasonlítást akarna tenni a külvilág emberei és miközöttünk, föltétlenül el kellene ismernie, hogy erkölcsi és szellemi tekintetben amazok fölött állunk. Mert, aki e szigetre érkezik, közzöttünk letelepedik, az leveti magáról a hiuságnak, az irigységnek, az indulatoknak minden rossz meztét és itt egyedül az igaz testvéri szeretetnek s a valódi humanitásnak él. Gyermekeinkre pedig akiket itt nemzettünk és neveltünk méltán büszkék lehetünk, mert itt tökéletes ember lett belőlük.

A lefolyt 25 év alatt igaz hogy megerősödtünk, tökéletesedtünk, egyet azonban még nem tudtunk elérni. Nem tudtuk az érzelmeket, a gondolatokat egyenlővé tenni. S nem is fogjuk tudni soha!

A lefolyt 25 év alatt 42-szer vetődött hozzánk újabb testvéresoport, akiknek nagy része velünk egybefortt és még csak gondolatuk sem támad arra, hogy a jelen helyzetüket feleseréljék. Azonban nem mindenki